

فیہ مافیہ

www.ketab.ir

مولانا جلال الدین محمد بلخی

www.ketab.ir

سرشناسه: مولوی، جلال‌الدین محمد بن محمد، ۶۰۴-۶۷۲ ق.

Mowlavi, Jalaloddin Mohammad ibn-e Mohammad, 1207-1273

عنوان و نام پدیدآور: فیه ما فیه / نویسنده جلال‌الدین محمد مشهور به مولوی.

مشخصات نشر: قم: یادداشت روز، ۱۴۰۱.

مشخصات ظاهری: ۲۷۶ ص، شابک: ۷-۸-۹۴۵۳۰-۹۴۲۲-۹۷۸

وضعیت فهرست نویسی: فیا

موضوع: عرفان -- متون قدیمی تا قرن ۱۴ | Mysticism -- Early works to 20th century

نثر فارسی -- قرن ۷ ق. | Persian prose literature -- 13th century

رده بندی کنگره: B۲۸۵

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۸۲۵

شماره کتابشناسی ملی: ۸۸۳۵۹۷۲

فهرست مطالب

۹	مقدمه ناشر
۱۱	خلقان، صورت این سخن را چگونه باید دید
۱۶	یکی می‌گفت که مولانا سخن نمی‌فرماید
۲۰	گفت که شب و روز، دل و جانم به خدمت است
۲۴	یکی گفت که این‌جا چیزی فراموش کرده‌ام
۲۹	گفت که این چه لطف است
۳۲	این سخن برای آن کس است
۳۸	پسر اتابک آمد
۴۲	سؤال کرد که از نماز فاضل‌تر چه باشد؟
۴۵	گفتیم آرزو شد او را
۴۸	پروانه گفت که مولانا بهاء‌الدین
۵۵	این چه می‌گویند که: الْقُلُوبُ تَشَاهِدُ
۶۴	مشتاقیم، الا چون می‌دانیم
۷۲	قَالَ النَّبِيُّ عَلَيْهِ السَّلَامُ
۷۴	شیخ ابراهیم گفت که سیف‌الدین فرخ
۷۷	در آدمی، عشقی و دردی

در تنوری خفته با عقل شریف
به که با جهل خسیس اندر خیام
ناصر خسرو

مقدمه ناشر

مولوی زبانی خالص دارد؛ نه به رندی حافظ، نه به حکمت و اندرزگویی سعدی که زبانی است به قدرت عرفان و به میزان فلسفه و به منطق دل، اگرچه در صراط عقل. او از شیوایی زبان عامه، بهره فراوانی می‌برد. بدین ترتیب، زبان مولوی آن‌چنان پیچیده نیست که درک تفکرات و اندیشه‌های او نیاز به تفسیر و تعبیر خواص باشد. از طرفی، نه تنها مولوی، که همه شاعران و سخن‌وران و نویسندگان، به علت این‌که با عواطف و خصایصی هم‌چون عشق و کینه، قهر و آشتی، جنگ و صلح، طمع و قناعت، زشتی و زیبایی، کبر و افتادگی، خودبینی و مردم‌داری، تدبیر و جهل و بسیاری از خصایص دیگر که همه از ذات و طبیعت بشر نشأت می‌گیرند، سر و کار دارند، همه آن‌ها آثاری جاوید و ماندگار دارند و مشمول زمان خواهند شد و همیشه تازگی دارند و این سخن‌وران جاوید، عقل و دل و یا یکی از آن‌ها را چراغ راه سعادت بشر قرار داده‌اند که همه این‌ها از مطالبات و تأملات بشری هستند.

جهان‌بینی مولوی برخلاف اسلاف خود، جهان‌بینی تجدید حیات و تبدیل و تغییر دائمی جهان است. او همواره در پی تجدید حیات بشر و پدیده‌های نوبوده و تلاش می‌کرده هر روز با دیدگاهی تازه و از زاویه‌ای جدید، به استمرار حیات و

آخرت نگاه کند؛ چنان‌که می‌گوید:

عمر هم چون جوی نو نو می‌رسد مستمری می‌نماید در جسد
و این گرایش نوگرایانه مساعدتی بیش‌تر به اندیشه‌های نوری امروز است. او
هم‌چنین از نفی خود و همهٔ موجودات عالم در راه اثبات حق تعالی و حقانیت
خداوند نایل می‌شود. «لا» در «لا إله إلا الله» رمز او در نفی نفس خود و همهٔ موجودات
عالم خاکی است و اثبات احدیت و ذات حق به شمار می‌رود. تمام مولوی‌شناسان
اذعان دارند که عالم مولوی، عالم تعالی و آسمانی در مقابل عالم زمینی و سفلی است؛
یعنی همان جهان ملکوتی و عالم باطنی در برابر عالم ملک و ظاهری است. در
حقیقت، او برای عوالم جهانی درجاتی قائل است؛ از جمله ناسوت و جبروت و
ملکوت و لاهوت که در زمینهٔ عرفان، بحث گسترده‌ای دارد که ان‌شاءالله خوانندگان
محترم در آثار متعدد این اسطوره‌نویس و معلم و عرفان و ایمان درمی‌یابند.

نسخهٔ موجود «فیه ما فیه»، دارای تفاوتی چشم‌گیر با نسخه‌های پیشین است که
ارزش توجه و مذاقه را دارد.

این نسخه با نسخه‌های پیشین مقابله شده و در نزدیک نمودن بیش‌تر آن با نسخهٔ
اصل، کوشش گردیده است. همچنین در تصحیح غلط‌های تایپی و... تلاشی بیش از
پیش انجام گرفته امیدواریم مورد توجه و پسند خوانندگان محترم قرار گیرد.

گفتنی است زندگی‌نامهٔ مولانا که در در صفحات آتی از نظر می‌گذرانید، برداشتی
از یکی از زندگی‌نامه‌های موجود در کتب مختلفی است که از مولانا به چاپ رسیده و
به قلمی بسیار شیوا و فصیح گردآوری شده است. باشد که نویسندهٔ این مطلب، مورد
لطف ایزد منان قرار گیرد.